

Да четем заедно

 Orange

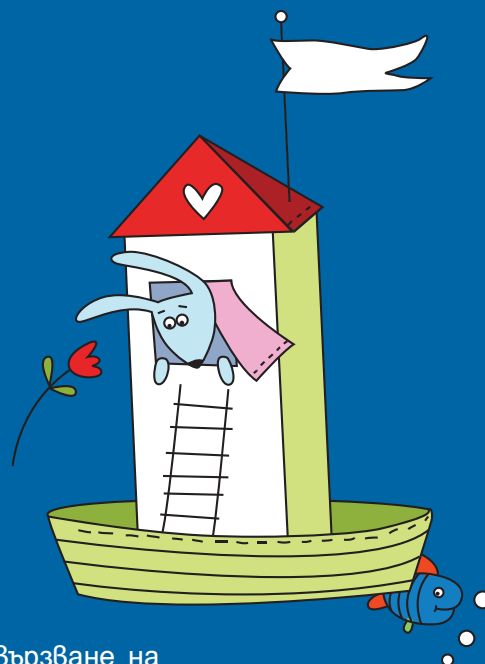
unicef

Защо е важно да четем на детето?

Ранното детство – важен период за развитие на мозъка на човека.

- » По-голямата част от клетките на мозъка (наричани неврони) се формират още в утробата.
- » След раждането започва процес на интензивно свързване на тези клетки, като всяка секунда между невроните се образуват от 700 до 1000 нови синаптични връзки. Тези връзки се изграждат под влияние на стимулите, постъпващи от средата чрез зрението, слуха, обонянието, вкуса и осезанието на малкото дете.
- » Синаптичните връзки са основата на физическото и психичното здраве на детето и влияят върху много аспекти: от продължителността на живота до способността за учене през целия живот.

Затова е важно в тези първи години родителите и другите възрастни да говорят и докосват детето, да му се усмихват, да му пеят песнички, да му четат книжки и да си играят с него. Така те подпомагат развитието на неговия мозък.

Как общува детето с книгите?

От раждането до 12 месеца:

През първата година от своя живот бебето се научава да седи и стои стабилно и да изследва света със своите сетива. То се научава да разбира и откликва на емоциите на близките и най-важни за него хора.

Най-добре е да започнете да четете на глас на бебето още през първите месеци след раждането. Бебетата се раждат готови да общуват с възрастните. Те обожават гласа на любим човек и с удоволствие слушат, когато той или тя му пее, говори, чете или разказва истории. През първите три месеца бебето ще се възлага в лицето ви, ще се вслушва във вашия глас и ще се опитва да имитира звуци. Към края на петия месец бебето

вече ще реагира развълнувано при вида на определени книжки. След 5-6-ия месец бебето ще може да седи в скута ви и така заедно може да четете и разглеждате книжката. Бебето ще се протяга към книгата, ще я изследва, като я хваща, пуска, обръща или слага в устата си, ще проявява интерес, като потупва картинките в нея с пръстче, ще се смее и гука, за да ви покаже колко е доволно.

Какви книжки обича детето през първата година:

малки книжки, които детето може да държи, книжки от плат, книжки с бебешки лица, с детски рими, книги с твърди корици. Бебетата особено харесват книжки с лица на бебета.

От 1 до 2 години:

През този период детето се учи да ходи самостоятелно, да тича и да скача. Започва да проявява предпочитания и желание за определени дейности. Ще избира само любимата книжка и ще ви я подава, за да четете заедно. Ще посочва с пръстче картинки в книжката и ще изрича отделни думички във връзка с тях.

Малките деца задържат вниманието си само за кратко време, като продължителността му постепенно нараства с възрастта. Използвайте всеки

удобен момент да четете заедно – при заспиване, когато детето играе или седи на гърнето, когато чакате заедно пред кабинета на лекаря или се возите в автобуса.

Какви книжки обича детето от първата до втората година

Малките деца обичат книжки със стихчета и рими, с ясни и прости картинки и малко гуми, както и книжки с различни предмети за назоваване.

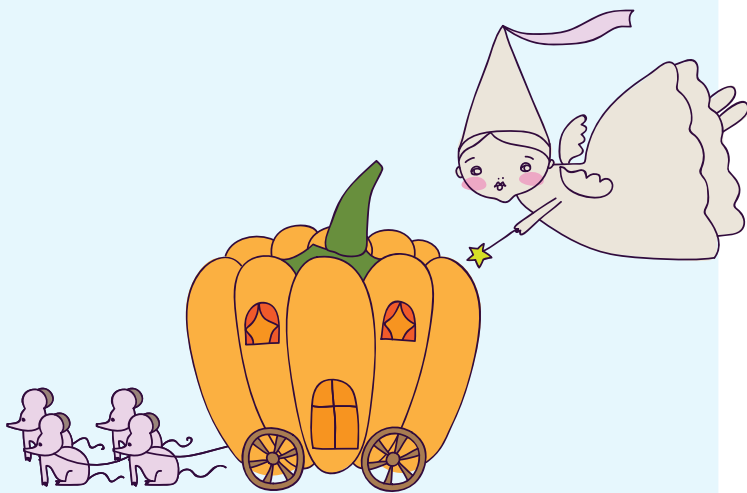
От 2 до 3 години:

Това е период на интензивно развитие на речта – детето може да добавя от 2 до 4 нови думи в своя речник всеки ден. То вече граска върху хартия и често върху книжките. Детето умело ще разгръща по 2-3 страници от книгата и ще иска да му четете една и съща книжка или история отново и отново. То ще обича да слуша истории и това ще му помогне да обогати своя речник.

Какви книжки обича детето от втората до третата година:

Детето вече има любими книжки и истории. Специален интерес представляват книжките с повтарящи се мотиви.

Някои насоки за успешно четене:

- » Отделете си всеки ден 15–20 мин. за четене на глас на детето или толкова, колкото то желае.
- » Осигурете си удобно и тихо място, където да четете заедно. Бъдете близо до детето, сложете го в скута си, презгърнете или седнете до него по начин, по който и двамата може да виждате и докосвате книгата.
- » Разположете книгите в дома така, че да бъдат достъпни за детето.
- » Оставете детето само да избере книжките, които да четете заедно.
- » Давайте на детето да обръща страниците. Бебетата и по-малките деца ще се нуждаят от помощ за това, но 3-годишните обичат сами да обръщат страниците.
- » Посочвайте картинките, следете текста с пръст – така децата се научават да проследяват писмена реч. Задавайте въпроси към детето за познати обекти и образи в книжката.
- » Отвърщайте на звуците, които издава бебето, като ги имитирате.
- » Четете една и съща книжка или история отново и отново, ако детето желае, защото така се развива неговата памет.
- » Опитайте се да оживите историята, като променяте гласа си за различните герои.
- » Запишете се в местната библиотека или читалище, за да си набавяте нови книжки.

И не на последно място
успехът на детето в четенето зависи
и от вашето отношение към книгите.
Ако вие активно четете у дома,
това създава интерес у детето
и е модел за подражание. Изследванията показват,
че броят на книгите в дома, както и
взаимодействието на родителя с книгите
влияят положително върху развитието
на речта и грамотността при детето.

Настоящият материал е изготвен
от офиса на УНИЦЕФ в България
по материали на американската
програма „Reach out and read”,
<http://www.reachoutandread.org/>
и материали, Включени в програмата
„Работилница за родители“
на УНИЦЕФ.